

Halsnæs
Kommune

Børnenes stemme

***Halsnæs Kommunes sammenhængende
børne-, unge- og familiepolitik 2016-2020***

Oktober 2016

Redelighed
Helhed
Mulighed

Børnenes stemme

Forord

Halsnæs Kommune giver børnene stemme.

Vi lytter til børnenes stemme, fordi det er ægte og autentisk. Vi lytter, når børn beder om hjælp – og vi lytter, når der skal findes løsninger. Med redelighed og med blik for helhed og mulighed tør vi gribe ind til fordel for børn og unge i udsatte positioner. Også når det gør ondt og kan føre til konflikt.

Vi har en ambition om at være foregangskommune i inddragelse af børn og unge. Børnenes Stemme er for alle, som møder børn i deres hverdag enten som forældre, frivillige eller lønnede. Kommunens medarbejdere har en særlig forpligtelse til at lytte til børn og give dem en stemme.

Børnenes Stemme indeholder kommunens forventninger til forældre og civilsamfund, lige som den beskriver de gensidige pligter, vi har som henholdsvis borger og kommune.

I Halsnæs Kommune har vi ambitioner på vores børn og unges vegne. Alle børn og unge skal blive så dygtige, som de kan. Læring er altid en del af løsningen, fordi vi ser, at det kan være en vej til udvikling og trivsel for børn, der har det svært.

Børnenes stemme er Halsnæs Kommunes sammenhængende børne-, unge- og familiepolitik. På tværs af det almene og særlige børneområde arbejder vi efter samme overordnede mål. For sårbare familier er vi fælles om at finde løsninger så tæt på en opvækst i en almindelig familie som muligt. Vi tager udgangspunkt i nærmiljøet og den hverdag, som barnet og familien kender.

Børnenes stemme - Halsnæs Kommunes sammenhængende børne-, familie- og ungepolitik, er vedtaget for perioden 2016-2020.

Borgmester Steen Hasselriis

Kommunaldirektør Anders Mørk Hansen

Forventninger til hinanden

Forældre har det grundlæggende ansvar for deres børn.

Alt arbejde tager udgangspunkt i, at alle forældre kan og vil løfte deres ansvar som forældre.

Halsnæs Kommune forventer som udgangspunkt, at forældre, netværk og civilsamfund har viden, ressourcer og vilje til at yde den nødvendige omsorg for børn og unge. Vi forventer, at forældre opdrager deres børn og støtter dem i forhold til dagtilbud, skole og uddannelse, som fører til job og selvforsørgelse.

Derfor udløser det at få et barn ikke automatisk flere offentlige ydelser og indsatser. Til gengæld har Halsnæs Kommune en tidlig opsporing og indsats for familier med særlige behov.

Halsnæs Kommune arbejder for at udvikle et stærkt samarbejde med både forældre, netværk, civilsamfund og eksterne samarbejdspartnere såsom regionerne, praktiserende læger og politiet

I Halsnæs Kommune har vi en forventning til hinanden om et tæt samarbejde mellem det almene og specialiserende børneområde med inddragelse fra f.eks. beskæftigelses- og sundhedsområdet, når det er relevant. Når en familie har brug for en særlig indsats, forventer vi, at professionelle byder ind med deres faglighed og tager ansvar. Vi forventer det samme af vores eksterne samarbejdspartnere.

Vi forventer, at børn og unges stemme er inddraget, som en naturlig del af arbejdet.

Vi forventer, at børn og unge lever op til de pligter, som eksisterer i vores samfund.

Vi forventer, at børn og unge bruger deres rettigheder og giver deres stemme til kende. Vi forventer, at det, som børn og unge fortæller, er ærligt og sandt.

Vi forventer, at børn og unge lever op til undervisningspligten. Vi forventer, at børn og unge deltager i at opstille mål for deres læring og tager ansvar for deres eget liv sammen med de voksne.

Vi forventer, at børn fortæller de voksne, når de ser børn, som har brug for hjælp.

“Vi ønsker et større og bedre samarbejde mellem fagpersoner i sagsforløbet og en højere inddragelse af vores forældre for at få opbakning.”

Unge i Halsnæs

Inddrag børnene – medborgerskab og medejerskab

I Halsnæs Kommune er børn og unge medspillere i det samfund, som de er en del af. Vi støtter dem i at blive aktive medborgere i Halsnæs Kommune med lyst og evne til at deltage i de demokratiske processer. Det sker ved, at vi lytter til vores børn og unge og lader dem have indflydelse på deres liv. Vi støtter forældre i at lytte til deres barn.

Vi bliver klogere af at lytte til børn.

Alle børn og unge inddrages på forskellig måde afhængig af opgaven, børnenes muligheder, alder og modenhed. Gennem inddragelse skaber vi bedre løsninger for de børn, der har brug for støtte. Gennem inddragelse skaber vi forudsætninger for medejerskab og lyst til at passe på det, der er skabt i fællesskab.

Børn og unge er eksperter i eget liv, og hvis en indsats skal lykkes, må den tage udgangspunkt i barnet eller den unges egne erfaringer, perspektiver og ønsker.

Gennem inddragelse har børn kendskab til deres rettigheder. Det giver tidligt medborgerskab og skaber medejerskab.

Vi evaluerer ethvert samarbejde og sætter altid fokus på inddragelsesaspektet.

”Tro på barnet. Spørg barnet, hvad det har brug for.”

Unge i Halsnæs

”Det ville være rart at vide mere om mødet på forhånd - ellers gør man sig mange forestillinger om, hvad der skal tales om. Det ville også være rart at kende længden af mødet.”

Ung i Halsnæs om sagsbehandlingen

Unge inddragelse i sagsbehandlingen

Inddragelse i sagsbehandlingen handler ikke kun om børnesamtaler, men om en systematisk inddragelse af børn, unge, familier og deres netværk under hele sagsforløbet. Det skaber fælles ansvar i løsningen.

Børn og unge respekteres ligeværdigt, så der hverken tales ned eller op til dem. Det er en naturlig del i sagsbehandlingen, at børn og unge forstår, hvad der sker og er trygge ved behandlingen af deres sag. Gennem inddragelse styrkes den enkeltes mulighed for at tage en indre styring på de mål, der sættes.

”Hvis der er en dårlig kemi, så ville det være rart med en mulighed for at skifte sagsbehandler.”

Ung i Halsnæs om sagsbehandlingen

”Jeg oplever ofte at blive talt ned til. Det bliver for simpelt. Jeg forstår mere, end de tror.”

Ung i Halsnæs om sagsbehandlingen

Børnekonventionen

Børnekonventionen slår fast, at barnets tarv altid kommer i første række.

Vi anerkender Børnekonventionens autoritet og tør måle vores politikker og indsatser i forhold til den. Vi lader os udfordre og sætte den over vores almene praksis, hvis det er nødvendigt for barnets tarv.

I Halsnæs Kommune er Børnekonventionens hensigter en del af vores tilgang til børnene. Det handler ikke kun om, at børn og unge skal have deres fysiske behov dækket, men også, at vi på bedste måde understøtter deres udvikling ved at sikre deres trivsel, mentale sundhed og tillid til voksne. Vi møder børn og unge med ligeværdighed og inddrager deres historier, erfaringer og synspunkter.

I Halsnæs Kommune kender børn og unge Børnekonventionen og den praktiske betydning af den. Børn og unge ved, hvordan de kan få indflydelse på deres eget liv og det samfund, som de er en del af.

Undersøgelser fra Børnerådet viser, at halvdelen af unge i 14-15-årsalderen har et lavt kendskab til børns rettigheder, og alt for mange unge opsøger ikke hjælp, når de har brug for den. Det billede ændrer vi i Halsnæs Kommune.

Det handler om demokrati og medbestemmelse i den hverdag, som børn og unge er en del af. Helt fra børnene er små og er tilknyttet dagtilbud, oplever de at få indflydelse på de beslutninger, som tages i deres miljø. For større børn kommer indflydelsen også til udtryk via elevråd og andre demokratiske organer.

Vi lærer børn, at de har ret til at have en stemme – og at de voksne har pligt til at lytte.

”Der er faktisk mange steder man kan gå hen – jeg ved det bare ikke, så jeg tænker ikke over det i situationen.”

Ung i Halsnæs

”Børn har ret til beskyttelse, ja, men hvad så, når de ikke kan blive beskyttet? Så har jeg jo ikke rettigheder.”

Ung i Halsnæs

Styrk det tværprofessionelle samarbejde

Vi har et stærkt tværprofessionelt samarbejde – altid med barnet i centrum.

Vi tager udgangspunkt i det, som giver sammenhæng for hele familien – sammenhæng mellem livet, almenområdet, sagsbehandlerens arbejde og de foranstaltninger, som evt. sættes i værk. Vi ser børns og unges trivsel i sammenhæng med forældrenes sociale problemstillinger og kompetencer.

Vi inddrager altid barnet/den unge, familien, netværket og fagpersoner tæt på barnet for at finde den bedste løsning. Vi tager fælles ansvar på tværs af familie-, beskæftigelses- og sundhedsområdet og inddrager eksterne samarbejdspartnere, når det er relevant for familien eller løsningen.

Vi taler derfor et fælles sprog, har en fælles forståelse og fælles begreber ved brug af f.eks. Børnelinealen, ICS og ICDP.

Sammenhæng med barnet i centrum

Livet:
Børn, forældre, søskende,
familie, netværk og
civilsamfund

Sagsbehandleren:
Retssikkerhed,
dokumentation,
faglighed,
systematik

Almenområdet:
Daginstitution og skole.
Uddannelse, job
og selvforsørgelse

Foranstaltningen:
Resultat
effekt
effektivitet

Vi har tilsammen en stor viden, som vi i fællesskab bringer i spil. Derfor prioriterer vi det tværprofessionelle samarbejde.

Vi har et fælles ansvar for vores fælles børn.

Hav ambitioner for alle børn og unges læring

Vi møder alle børn i Halsnæs Kommune med en forventning om, at alle børn skal blive så dygtige, som de kan. Ingen bliver opgivet på forhånd. Vi har en ambition om, at alle gennemfører en ungdomsuddannelse.

Vi lærer børn at få en stemme.

Vi har som mål, at børn og unge har lyst til livet og evne til at tage ansvar og handle i et demokratisk samfund.

Børn og unge skal mærke, at læring er vores grundlæggende mål. Derfor har vi professionelle læringsfællesskaber med voksne, som yder en bevidst og reflekteret indsats for at styrke det enkelte barns læringsspor.

Vi inddrager børn og unge, når vi i fællesskab sætter mål for deres læring, så vi i fællesskab er ambitiøse.

Børn lærer fra de er ganske små. Derfor har fagprofessionelle omkring børnene viden om, hvad man kan og skal forvente af børn og deres udvikling – helt ned til spædbørn. Det giver ambitioner på alle børns vegne.

Ved at være særlig opmærksom på den helt tidlige tilknytning fra før fødslen støtter vi forældres stimulering af barnets sprogudvikling, som er vigtig for læringen.

I samarbejdet blandt de professionelle understøtter vi fra hver vores position den fælles læringsdagsorden. Læring handler ikke kun om tal og bogstaver. Læring er også at kunne håndtere sit temperament, opleve at være god til noget, kunne have betydningsfulde voksne i sit liv mv.

Læring finder ikke kun sted indenfor vores institutionaliserede rammer. Vores lokalsamfund er et lærende og inkluderende fællesskab, hvor børn og unge har let adgang til viden, der kan støtte deres udvikling. Det sker i tæt samarbejde mellem bibliotekerne, frivillige foreninger, dagtilbud og skoler og med tæt inddragelse af forældrene.

Tidlig opsporing som forudsætning for tidlig indsats

Det er en langt bedre forrentning for samfundet at investere i de helt små børns udvikling, end at vente til de f.eks. kommer i skole. I Halsnæs Kommune betyder det, at vi allerede fra graviditeten og frem har særlig opmærksomhed på den tidlige tilknytning mellem forældre og barn.

Vi ved, at børn, der enten er født med - eller gennem opvæksten er eksponeret for - et antal risikofaktorer, har en øget statistisk chance for at komme i en udsat position. Derfor er vi opmærksomme på, om flere risikofaktorer er til stede i et barns liv samtidig. I stedet for at tale om negativ social arv taler vi i Halsnæs Kommune om risikofaktorer og faktorer, der fremmer modstandskraft. Det giver barnet robusthed i livsvilkår.

De små signaler

Forebyggelse er ikke nødvendigvis at gøre noget andet, end det vi gør. Det handler først og fremmest om at lykkes med det i den enkeltes kerneopgave – ikke mindst læring, trivsel og udvikling for alle børn i dagtilbud og skoler.

Forudsætningen for at kunne hjælpe udsatte børn og unge er, at de voksne omkring dem opdager selv små signaler på, at de ikke trives og udvikler sig.

*"Det er godt at tale med sine veninder, hvis man er ked af det."
Ung i Halsnæs*

"Det er ikke særlig tit, at der er nogle, der spørger, om man er ok – sådan seriøst"

Ung i Halsnæs

Det står lysende klart for alle involverede medarbejdere, hvad de skal gøre, når der opstår en bekymring. Frontpersonalet uddannes kontinuerligt i identifikation af mistrivsel. Samtidig sker der en systematisk opsporing af sårbarhed på tværs af faggrupper, afdelinger samt interne og eksterne samarbejdspartnere.

I den tidligste opsporing hos især de små børn er Sundhedstjenesten gennem en almen og speciel forebyggende og sundhedsfremmende indsats særdeles vigtig - i tæt samarbejde med hospitaler og praktiserende læger. Derefter har dagtilbud og skoler sammen med tandplejen og andre, der ser børnene hyppigt det største ansvar for at opdage børn og unge i mistrivsel.

“Man skal kende personen godt for at kunne se tegnene på, at man har det dårligt.”

Unge i Halsnæs

“Åbn øjnene! Handl på det, du ser.”

Unge i Halsnæs til de voksne

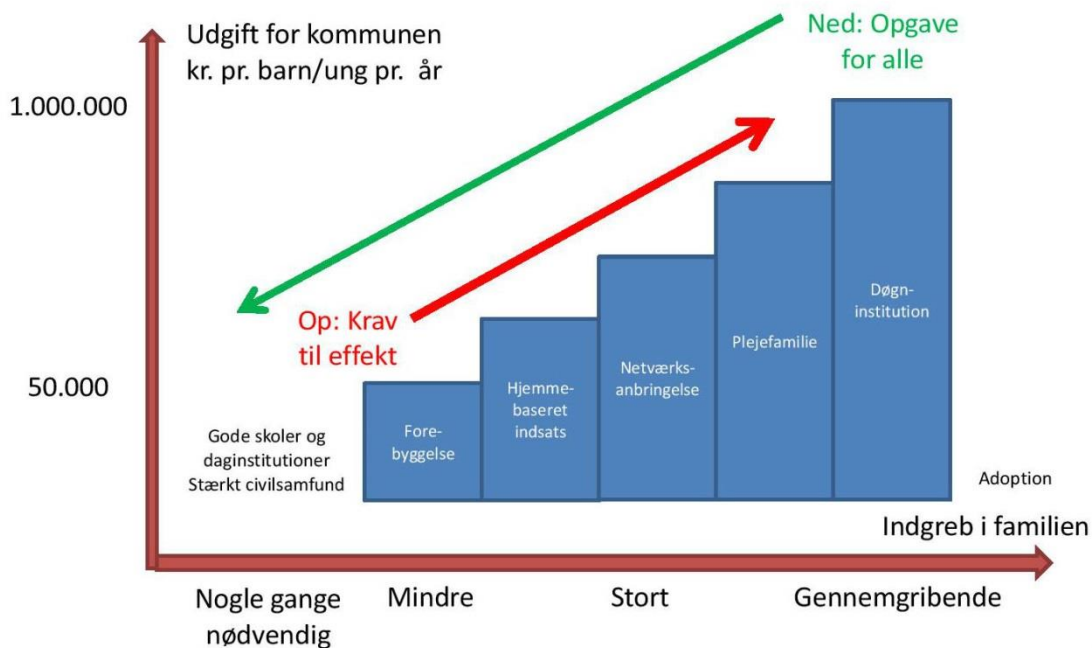
Nytænk de specialiserede indsatser og styrk sagsbehandlingen

Forskningen peger på, at de mest virksomme indsatser er dem, der ligger tættest på en opvækst i en almindelig familie. Det betyder, at alle har et ansvar for, at løsninger findes så lavt på indsatstrappen som muligt.

Når vi nytænker de specialiserede indsatser, er vores udgangspunkt altid at se på helheden for barnet og den unge.

Alle professionelle deltager aktivt og tager ansvar for at nedbryde barrierer mellem systemer. Vi bygger nye indsatser på det, som vi ved fra erfaring og forskning. Vi tør tænke utraditionelt.

Indsatstrappen:

Vi sætter mål sammen, og vi har en systematisk opfølgning, så vi kan gribe ind, hvis indsatsen ikke har den ønskede effekt.

Det tværprofessionelle samarbejde understøtter en inkluderende tilgang, hvor udsatte børn og unge bliver i deres nærmiljøer. Derfor styrker en god indsats almenmiljøet og bygger så vidt muligt på de relationer, som børnene og de unge allerede har. Vi ruste forældrene til selv at kunne tage vare på deres børn.

Vi ser altid læringsperspektivet som en del af løsningen.

Vi kan ikke altid løse problemerne, men vi kan give børn og unge strategier til at mestre livets udfordringer. Det øger børnenes livsmuligheder på sigt.

Vi ser det stærke lokalsamfund med aktive frivillige som en vigtig aktør i opgaven med at udbygge børnene og familiens sociale netværk.

“De professionelle skal være i familien i lang tid. De skal lære forældrene at kende og hjælpe med deres problemer, så forældrene igen kan blive gode forældre for deres børn.”

Unge i Halsnæs

“Det er bedre at støtte op end at sende væk.

Det ville være godt med et break et par uger, hvor man flytter væk fra hinanden børn og voksne.”

Unge i Halsnæs

Myndighedsområdet

Myndighedsområdet er en forudsætning for, at barnet eller den unge får den rigtige indsats. Sagsbehandling og foranstaltninger efter Serviceloven ses aldrig som kompensation for mangler på almenområdet.

Hjælp efter Serviceloven gives efter en konkret individuel vurdering. Hjælpen bygger på den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie. Afgørelser træffes på grundlag af faglige og økonomiske hensyn.

Myndighedssagsbehandleren har ansvaret for sagen. Ansvar for barnet og familien deles vi derimod alle om på tværs af leverandører af foranstaltninger, almenrådets skoler og institutioner og ikke mindst forældre, netværk og civilsamfund. Herved skabes sammenhæng med barnet i centrum.

“Vi oplever lang ventetid og mange skift i forhold til sagsbehandlere, kontaktpersoner osv. Det er ikke særlig rart at skulle fortælle sin historie flere gange. Vi ønsker at opnå en større tryghed ved de personer, der er inde i vores sag.”

Unge i Halsnæs

Børnenes stemme har draget inspiration fra:

- **Børnerådets anbefalinger til en sammenhængende børnepolitik**
- **KL's udspil: De udsatte børn – fremtiden er deres**

Halsnæs Kommune
Social Service og Familier
Rådhuspladsen 1
3300 Frederiksværk
Telefon 4778 4000
mail@halsnaes.dk
halsnaes.dk